

de bevisa tydligt, att naturen, äfven då hon visar sig på en minre fördelaktig sida, likväl i sitt sköte nedlaggt en borgen för arbetarens sällhet. Men skola dessa grufvor låta bearbeta sig med procent, så bör man finna arbetare och proviant inom närmare håll, än 20 à 30 mil. Likväl saknas ännu båda dessa delar i Lappland. Detta bevisar nödvändigheten af en tätare befolkning i grannskapet af grufvorna, hvilket åter förutsätter en allmännare uppodling af landet i afseende på åkerbruk och boskapsskötsel.

§. 3.

Men, för att visa möjligheten här af, torde det i förhand vara nödigt, att bibringa en kort åsigt af landets ytliga bildning och fysiska beskaffenhet. Såsom grund för vidare undersökningar skola läggas: luft- och jordtemperatur, samt medelhöjden öfver hafvet. Resultaterna af åtskilliga rön och försök, med de vanliga sädesarterna och jordfrugterna, under ett helt århundrade, böra icke heller vid en dylik undersökning alldeles förgätas. Äfvenväl kan vegetationen, jemnförd med sydligare samt närliggande provincers, gifva intressanta upplysningar i detta mål.

§. 4.

1. *Lappmarkens bildning och fysiska beskaffenhet.*

Den egentligen så kallade Lappmarken, serskildt betraktad från de Lappska fjellarne, är en med det öfriga Sverige parallell landsträcka, hvars dimension i längd och bredd utgör öfver 1000 quadratmil.

Dess gränсор äro: *Torneå-Elf* i nordost; en del af fjellryggen i vest och nordvest; Ångermanland i sydväst, samt Vester- och Norrbotten i syd och sydost.

Gränsen mellan den egentliga Lappmarken och Bottniska landsbygden tyckes väl vid första påseendet vara mera arbitraire än naturlig. Den tyckes vara uppkommen dels af Vesterbottens successiva befolkning allt högre och högre opp ifrån Bottniska viken, dels ock af Lapparnes flyttläger, hvilkas nomadiska bana i öster merändels slutar sig vid denna gräns. Men vid ett närmare skärskådande finner man allt för tydligt, att äfven naturen laggt sin hand vid denna delning. Man kaste en blick på chartan öfver Vester- och Norrbotten, samt Lappland, och man upptäcker genast en mängd af sjöar, elfvar, bäckar, träsk och andra vattensamlingar, hvilka deremot saknas på det Vesterbottniska slättlandet, hvaräst endast några, liksom af matthet spakt flytande, hufvudfloder gå att vältra sin börda i hafvet. Det-